

20412 - 245.1/5

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DE LA FACADE AVANT ET DE LA TOITURE AINSI QUE DU REZ-DE-CHAUSSEE (EN CE COMPRIS SA DECORATION INTERIEURE) DE L'IMMEUBLE SIS RUE DES ALEXIENS, 55 A BRUXELLES.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 18 et 23;

Sur proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et les Sites dans ses attributions;

Après en avoir délibéré,

A R R E T E :

Article 1. - Conformément aux dispositions de l'article 18 §1er de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, nous décidons d'entamer la procédure de classement comme monument, en raison de sa valeur historique et folklorique, précisée dans la notice annexée au présent arrêté, de la façade avant et de la toiture ainsi que du rez-de-chaussée (en ce compris sa décoration intérieure) de l'immeuble sis rue des Alexiens, 55 à Bruxelles, connu au cadastre de Bruxelles, 9ème division, section K, 8ème feuille, parcelle 2003 b.

13.2.93

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE VOORGEVEL EN DE BEDAKING EVENALS VAN HET GELIJKVLOERS (MET INBEGRIIP VAN ZIJN BINNENHUISVERSIERING) VAN HET GEBOUW GELEGEN CELLEBROERSSTRAAT, 55 TE BRUSSEL.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid de artikels 18 en 23;

Op voorstel van de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Monumenten en Landschappen;

Na beraadslaging,

B E S L U I T :

Artikel 1. - Overeenkomstig de bepalingen van artikel 18 §1 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed beslissen wij de procedure aan te vangen tot bescherming als monument, omwille van zijn historische en volkskundige waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan dit besluit, van de voorgevel en de bedaking evenals van het gelijkvloers (met inbegrip van zijn binnenhuisversiering) van het gebouw gelegen Cellebroersstraat, 55 te Brussel, bekend ten kadaster te Brussel, 9de afdeling, sectie K, 8de blad, perceel 2003 b.

Article 2. - La zone de protection relative au monument décrit ci-dessus comprend l'ensemble des parcelles et des voiries ainsi que les parties de parcelles et de voiries reprises dans le périmètre délimité sur le plan joint au présent arrêté.

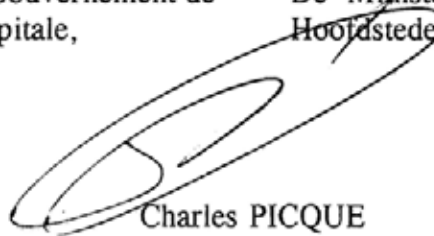
Artikel 2. - De vrijwaringszone met betrekking tot het hierboven vermelde monument betreft het geheel van de percelen en de wegenissen, evenals gedeelten van de percelen en de wegenissen opgenomen in de omtrek, afgebakend op het plan in bijlage van dit besluit.

Bruxelles, le 13-4-95.

Brussel, 13-4-95

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature, de la Politique de l'Eau et des Monuments et Sites.

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud, Waterbeleid en Monumenten en Landschappen.

Didier GOSUIN.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

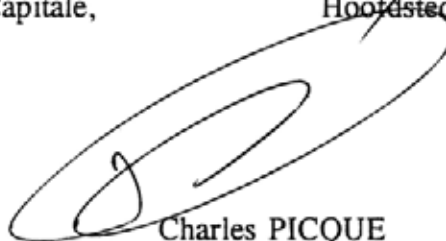
ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DE LA FACADE AVANT ET DE LA TOITURE AINSI QUE DU REZ-DE-CHAUSSEE (EN CE COMPRIS SA DECORATION INTERIEURE) DE L'IMMEUBLE SIS RUE DES ALEXIENS, 55 A BRUXELLES.

DESCRIPTION SOMMAIRE ET JUSTIFICATION DE L'INTERET SELON L'ARTICLE 2 § 1 DE L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993

Vu pour être annexé à l'arrêté du

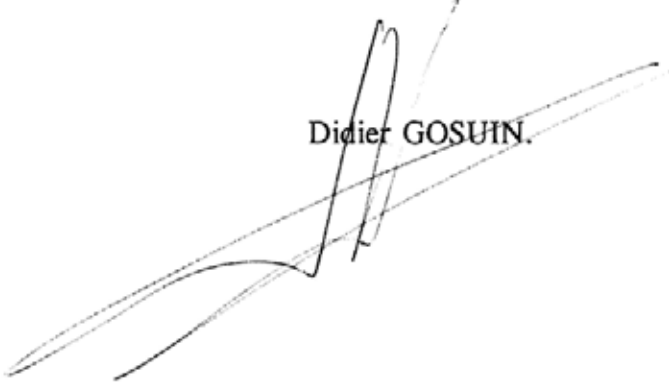
13-4-95

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature, de la Politique de l'Eau et des Monuments et Sites.

Didier GOSUIN.

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING

BESLUIT VAN DE REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE VOORGEVEL EN DE BEDAKING EVENALS VAN HET GELIJKVLOERS (MET INBEGRIIP VAN ZIJN BINNENHUISVERSIERING) VAN HET GEBOUW GELEGEN CELLEBROERSSTRAAT, 55 TE BRUSSEL.

BEKNOPT BESCHRIJVING EN MOTIVERING VAN HET BELANG VOLGENS ARTIKEL 2 § 1 VAN DE ORDONNANTIE VAN 4 MAART 1993.

Gezien om bij het besluit van 13-4-95 gevoegd te worden.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud, Waterbeleid en Monumenten en Landschappen.

PROPOSITION DE CLASSEMENT

MONUMENT

COMMUNE : BRUXELLES

DENOMINATION : "A LA FLEUR EN PAPIER DORE"

ADRESSE : RUE DES ALEXIENS, N°55

REFERENCES CADASTRALES : Bruxelles, 9ème division, section K, 8ème feuille, parcelle 2003b.

DESCRIPTION SOMMAIRE

Extérieur.

La construction de cette maison de style traditionnel remonte au milieu du 17ème siècle.

Elle a été partiellement réaménagée, comme la maison adjacente et l'"hospitia", d'après les plans de H.L.F. Partoes en 1830.

Elle est constituée de deux travées et de deux niveaux sous bâtière de tuiles en pente raide qu'éclairent deux lucarnes à linteau chantourné.

La façade enduite est ponctuée d'ancres en I, sur socle mouluré interrompu par deux baies rectangulaires transformées en portes. Les encadrements sont creusés d'une battée, comme aux fenêtres de l'étage. A droite, la porte (d'origine) est surmontée d'un linteau droit frappé d'une clé en pointe de diamant à gouttes, sous larmier.

Des branchages fleuris réalisés en fer forgé décorent la façade, en guise d'enseigne de la maison.

Intérieur de l'estaminet.

L'accès à l'estaminet se fait par une des deux anciennes fenêtres transformées en portes, la porte d'origine de la maison conduisant directement aux étages supérieurs.

L'estaminet se compose de trois pièces en enfilade dont la troisième est légèrement surhaussée par un emmarchement de pierre.

Le sol est recouvert d'un pavement bicolore.

Les plafonds ne présentent aucun décor particulier tandis que les murs crépis sont couverts d'un grand nombre d'objets et de tableaux encadrés que l'on peut estimer à environ deux cents pièces. Poèmes, inscriptions, luminaires, vitraux et animaux empaillés complètent la décoration intérieure.

Ces différents éléments structurels et décoratifs procurent à l'ensemble une atmosphère particulière, caractéristique des vieux établissements bruxellois où s'accumulent les souvenirs en tous genres.

JUSTIFICATION DU CLASSEMENT.

Intérêts historique et folklorique.

L'immeuble constitue un des derniers exemples conservés de l'architecture traditionnelle telle qu'elle était édiflée avant le sac de Bruxelles par les troupes françaises en 1695. La pente aiguë de la toiture ainsi que la composition de façade témoignent encore de cette époque de construction.

L'ancienneté de la maison ne constitue toutefois pas son seul intérêt. Comme le rappelle une plaque commémorative apposée sur un des murs de l'estaminet (autrefois sur la façade), la maison abrita les soeurs de la Charité de Saint-Vincent de Paul, lors de leur implantation à Bruxelles en 1843.

Transformée au début du siècle en un célèbre cabaret artistique, la maison devint le lieu de rendez-vous des dadaes et surréalistes bruxellois. Max Ernst la fréquenta également. Ami de Magritte, de Guido Gezelle et du comte de Lautréamont, l'ancien tenancier G. Van Bruaene y tint une permanence poétique.

Si le décor inspira des générations de poètes en herbe, une certaine poésie de comptoir n'hésite pas à s'afficher sur les murs, comme en témoignent les nombreux aphorismes qui tapissent les divers recoins de cette enfilade de trois pièces. Que l'on songe notamment au "tout homme a droit à 24 heures de liberté par jour" ou à "monsieur le philologue, il est permis de se taire dans toutes les langues".

Quant au décor intérieur de l'estaminet, il constitue un musée à lui seul : tables de bois creusées comme un visage de centenaire, vieux poêle à charbon, tableaux d'un autre âge sur le crépi des murs jaunis... Autant de morceaux d'anthologie d'histoire bruxelloise pour ce lieu qui revendique le titre de plus vieil estaminet en service de la ville.

Au-delà d'un certain folklore, la succession de faits historiques concourent à l'intérêt et au charme de ce lieu séculaire, symbole de cette bruxellitude dont aiment à se faire valoir les habitants de la capitale.

VOORSTEL TOT BESCHERMING

MONUMENT

GEMEENTE : BRUSSEL

BENAMING: " het Goudblommek in Papler "

ADRES: Cellebroersstraat, nr 55

Kadastrale gegevens: Brussel, 9de afdeling, sectie K, 8ste blad, perceel 2003b.

BEKNOPT BESCHRIJVING

Buitenzijde

De bouw van dit huis in traditionele stijl gaat terug tot het midden van de 17de eeuw. Het huis werd gedeeltelijk opnieuw ingericht, zoals het daarnaast liggende huis en de "hospita", volgens de plannen van H.L.F. Partoos in 1830.

Het is samengesteld uit twee traveeën en twee niveaus onder steil zadeldak met pannen, verlicht door twee dakkapellen met gebogen bovendorpel.

De bepleisterde lijstgevel, op plint met kwartholle afzaat, is voorzien van I-vormige muurankers en wordt onderbroken door twee rechthoekige vensters die omgevormd werden tot deuren. De omlijstingen zijn voorzien van een kwarthol profiel, evenals de vensters op de verdiepingen. Rechts, de (oorspronkelijke) deur met daarboven een rechte bovendorpel met diamantkopsleutel met guttae onder waterlijst.

IJzersmeedwerk in de vorm van bloeiende takken sieren de gevel en spelen de rol van uithangbord.

Binnenzijde van het café

De toegang tot de kroeg gebeurt via een van de voormalige vensters, die omgevormd werd tot deur, de oorspronkelijke deur leidt rechtstreeks naar de bovenliggende verdiepingen.

Het café bestaat uit drie achter elkaar liggende vertrekken, waarvan het derde iets hoger komt te liggen door een stenen trape.

De vloer is bedekt met een tweekleurige tegels.

Het plafond vertoont geen bijzondere versiering terwijl de beraapte muren behangen zijn met een groot aantal voorwerpen en omlijste tableaux waarvan het aantal op zowat tweehonderd kan geschat worden. Gedichten, inscripties, lampen, glasramen, opgezette dieren, vervolliedigen de versiering van dit interieur.

Deze verschillende structurele en sierelementen geven het geheel een bijzondere sfeer, kenmerkend voor de oude Brusselse instellingen waar herinneringen allerhande worden bewaard.

RECHTVAARDIGING VAN DE BESCHERMING

Historisch en folkloristisch belang

Het gebouw vormt een van de laatste bewaarde voorbeelden van de traditionele architectuur zoals deze werd opgetrokken voor de vernieling van Brussel door de Franse troepen in 1695. Het steile dak evenals de samenstelling van de gevel getuigen nog van deze bouwperiode. De leeftijd van het huis vormt evenwel niet zijn enig belang. Zoals een gedenkplaat, op een van de muren van de kroeg (slechts op de gevel), aantoont, bood het huis onderdak aan de Zusters van Liefde van Sint-Vincentius a Paolo, bij hun vestiging te Brussel in 1843. Omgevormd tot een beroemd artistiek cabaret in het begin van de eeuw, werd het huis de ontmoetingsplaats van de Brusselse dada's en de surrealisten. Max Ernst kwam er regelmatig. Vriend van Margritte, van Guido Gezelle en van de graaf de Lautréamont, hield de vroegere herbergier Geert Van Brusaene er een poëtische permanentie. Hoewel het decor generaties van toekomstige dichters inspireerde, getuigen de muuropschriften vaak van een zekere "toegpoësie", zoals de talrijke aforismen die de muren van de drie achter elkaar liggende vertrekken sieren, overduidelijk bewijzen, zoals "elke mens heeft recht op 24 uur vrijheid per dag" of nog "Mijnheer de filoloog, het is toegelaten te zwijgen in alle talen". De binnenversiering van de kroeg van haar kant vormt een museum op zich: houten diepgegroefde tafels, oude kolonkachel, tableaux uit een andere tijd tegen de vergeelde bepleisterde wanden... Een rechte bloemlezing van de Brusselse geschiedenis voor deze plek die de titel van oudste nog werkende kroeg van de stad opeist. Maar binten een zeker folklore, dragen een opeenvolging van historische feiten bij tot het belang en de charme van deze eeuwenoude plek, symbool van de Brusselse eigenheid waarop de bewoners van deze hoofdstad zo trots zijn.

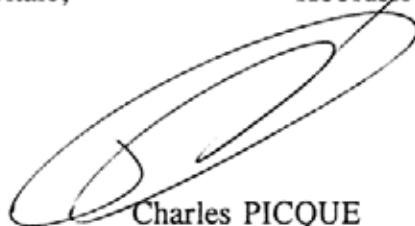
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DE LA FACADE AVANT ET DE LA TOITURE AINSI QUE DU REZ-DE-CHAUSSEE (EN CE COMPRIS SA DECORATION INTERIEURE) DE L'IMMEUBLE SIS RUE DES ALEXIENS, 55 A BRUXELLES.

**DELIMITATION DE LA ZONE
DE PROTECTION**

Vu pour être annexé à l'arrêté du
13-4-95

Le Ministre-Président du Gouvernement de
la Région de Bruxelles-Capitale,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature, de la Politique de l'Eau et des Monuments et Sites.

**BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE
REGERING**

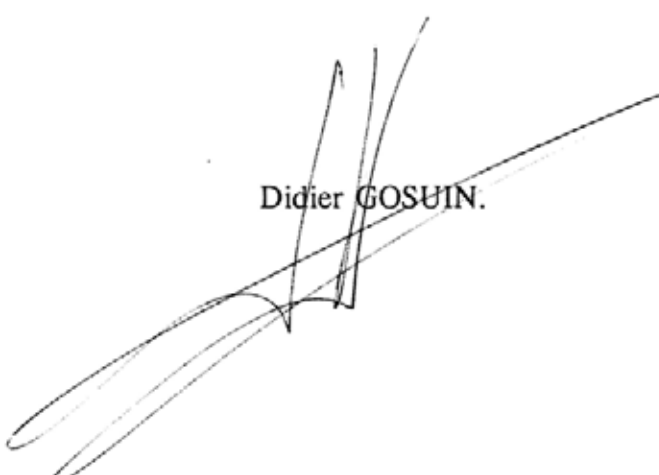
BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE VOORGEVEL EN DE BEDAKING EVENALS VAN HET GELIJKVLOERS (MET INBEGRIIP VAN ZIJN BINNENHUISVERSIERING) VAN HET GEBOUW GELEGEN CELLEBROERSSTRAAT, 55 TE BRUSSEL.

**AFBAKENING VAN DE
VRIJWARINGSZONE**

Gezien om bij het besluit van 13-4-95
gevoegd te worden.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering,

De Minister van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering,
belast met Huisvesting, Leefmilieu,
Natuurbehoud, Waterbeleid en
Monumenten en Landschappen.

Didier GOSUIN.

